

parancsnokot és a tisztjeit is és üdvözlőlkéket felköszöntővel. Ezzel az indítvánnyal szemben azonban az a kifogás merült föl, hogy a tábornok nem tud jól magyarul és kénytelen volna német felköszöntővel válaszolni, ami kinos hatással volna, ezért az indítványt nem fogadták el. Pap János görög-keleti román püspök levelet írt a bizottságnak, amelyben kijelentette, hogy ő is részt vesz Tisza ünnepelésében, sőt lakomát is ad a tiszteleltre és meghívja rá az egész várost.

A társadalmi jótékonyosság.

(Miként volna megvalósítható Szeged társadalmi jótékonyágának egységes szervezése? A magán adakozásoknak és segélyezéseknek összhangba hozatala és hatékonyabb fölhasználása.)

Irta Szmolllény Nándor.

III.

A központi tanácsnak működése négyes irányu lenne: figyelni arra, hogy a városi szabályrendelet pontosan betartatik-e a város egész területén, irányítani és eszközölni a gyűjtéseket s megszabni a segélyezés mérvét és mérlegét, végül összekötő kapcsolatot létesíteni az összes hasonló irányu jótékonyági szervezetek között.

Ami a városi szabályrendeletet illeti, a tanács kézhez kapja a gyűjtési engedélyek jegyzékét, melyekben meg van adva a gyűjtő vagy gyűjtők neve, a gyűjtendő összeg maximuma, a terület, melyen a gyűjtés történik, a kiadások százalékos nagysága, melyek a gyűjtési kiadásokra fordíthatók, az időtartam kezdete és vége, azaz mely naptól, mely napig történhetik a gyűjtés, a cél melyért a gyűjtés történik, végül ki vagy kik felelősek a gyűjtött összegért. A központi tanács hivatala a gyűjtéseket ezen szempontokból ellenőrzi s akár szabályszerű, akár szabálytalan volt a gyűjtés, az elszámolás ellenőrzése után erről a bizottságnak jelentést tesz. Ha meg nem engedett gyűjtés kezdődik vagy folyik a város területén — kivévén a hírlapok gyűjtéseit, melyekkel a sajtó úgy is nyilvánosan elszámol — erről a központi tanács sürgős jelentést tesz a hatósághoz. A hírlapokon kívül bármiféle még jóváhagyott alapszabályokkal működő jótékonyági szervezetek gyűjtése is ezen rendelkezés alá esik. Mindeme működéséről évi mérleget s beszámolót is készít a központi tanács.

Ami a gyűjtést és ennek irányítását illeti a központi tanács az irányításra csak jó tanács-csal lehet, gyűjtést azonban maga is eszközöl, még pedig évenként rendszerint kétszer, *ugymint május és november hónapban*. Egyesek megállapíthatják azon összegeket, melyeket évenként kétszer a központi tanács pénztárába juttatni óhajtanak s ezek fölmentetnek a gyűjtések alól. E célból a város hetedik kerületére megszámozott, megpecsételt s szabályszerűen aláírt gyűjtő-íveket ad ki a kerületi bizalmi férfiaknak, akik kizárólag a saját kerületükben lakóktól átveszik a segélyadományokat. Az iven minden név, bármilyen kis összegű volt is az adomány, lakás és az adományozott összeg tintával jegyzendő be, hogy a gyanunak még árnyéka sem férhessen a bizalmi férfiak működéséhez. A gyűjtés megkezdésére és befejezésére határnapok tűzendők ki, ez a hírlapokban közzéteendő, mely után az aláírási-ívek a gyűjtött összeggel együtt átadandók a könyvelőnek, aki revidálás után az összegeket az aláírási-ívek visszatartása mellett a pénztárosnak nyomban átszolgáltatni köteles. Az így évenként kétszer gyűjtött, valamint az egyes alkalmakkor átvett adományokról együttes kimutatás készítendő s ennek alapján megállapítandó fél-fél évre a segélyezés mérve. A gyűjtött összeg nem teljes egészében fordítandó segélyezésre, hanem a keze-

lési s irodai csekély költségek levonása után ez összegek tíz százaléka külön a „szegény alap” gyarapítására fordítandó s gyümölcsözőleg elhelyezendő, a többinek kiosztására pedig tervezet készítendő. Az alap kamatai meghatározott szegényügyi célokra fordítandók.

A szegények megsegítésére az egész belterületre kiterjedő közigazgatási kerületenként tervezet készítendő, mely tervezet anyagát a kerületi bizalmi férfiak, esetleg a rendőrhatalóság segélyével adják meg. Kitüntetendő az adatokban a segélyre szorult neve, lakhelye, életkora, családi állapota, munkabírása s munkaképessége, azon körülmény, mely őt segély igénybevételeire jogosítja, továbbá hogy bárhonnan (várostól, felekezettől, vagy valamely jótékonyági szervezettől) részesül-e támogatásban s mily mérvben, végül, hogy mily összegű segélyre volna érdemes? Ez anyagot a könyvelő összeállítja s a központi tanács a lelkészekkel és a jótékonyági egyesületek vezetőivel tartott együttes ülésen letárgyalja, a segélynek kiutalására a pénztárost fölhatalmazza.

Külön veendőket számításba a szemérmes szegények s azok, akik rögtöni segélyre szorultak. A szemérmes szegényekről a könyvelő külön listát vezet, mely egyedül az elnök, alelnök, titkár, pénztáros, ellenőr s könyvelő diszkréciójára van bízva s az évi elszámolásban is a segélyezettek megnevezése nélkül, egy összegben veendőket föl s számolandókat el. A rögtöni segélyezésre pedig bárhonnan jöjjön is eziránt a megkérdezés, figyelmeztetés vagy a segélyezésre vonatkozó föl hívás, elnök vagy ennek helyettese személyenként vagy esetenként husz-husz korona erejéig jogosult. A segélyezettek segélyeinek kifizetése a pénztáros, illetve a bizalmi férfiak, vagy a központi tanács bármelyik meghatalmazottja által történik, de mindenkor irás és nyugtatóvány alapján. Amennyiben ily nyugtatóvány nem volna beszerezhető, két tanu igazolása is elegendő.

Az összes segélyezésekről évenként kimutatás készítendő, mely a nyilvánosság elé terjesztendő.

A központi tanács célja lévén a házi koldulásnak megszüntetése, segélyezetteit, ha a segélyezés oly mérvű, hogy a munkával megszerzett jövedelemmel kiegészítve, elégségesnek látszik az élet föntartására, el is tilthatja a házi koldulástól, vagy ezt korlátozhatja. A tiltó rendelkezés be nem tartása a segély elvesztését vonja maga után.

A központi tanács évenként legalább kétszer, a nagy gyűjtések befejezése s ezek számadatának egybeállítása után közgyűlést tart, melyen elkészíti a bevételek s kiadások (a gyűjtések és eszközözendő segélyezések) mérlegét.

Ugyancsak a központi tanács addig is, míg ez irányban másként nem intézkedik, a segélyezetteket bizonyos nekik megfelelő könnyebb munkára alkalmazhatja, vagy alkalmaztathatja. E munka bérei azonban kizárólag az illető munkás tulajdonát képezik. Amely segélyezett vonakodik a neki fölajánlott munka teljesítését elfogadni, attól a segélyezés elvonható mindaddig, míg a munkakényszernek nem engedelmeskedik.

A segélyezés mérvének megszabásánál, mely lehet állandó, egész éven át, vagy csak ideiglenes a munkanélküliség beálltával — egyedüli mérték egyrészt a rendelkezésre álló összegek nagysága, másrészt a segélyre szorultak legnagyobb szükségleteinek kielégítésére irányuló törekvés lehet. *Tiltva van bármiféle segélyezés, mely nem az élet föntartására irányul.* A segélyezés mérveinek megállapításánál, a jelzett közgyűléseken a jótékonyági szervezetek képviselői különösen az irányban hallgatandók meg, hogy a bekövetkezendő félévben ők a maguk hatáskörében, mily összegű segélyezést szándékoznak teljesíteni, segélyezésre mily összeg áll rendelkezésükre, ebből meny-

nyit remélnek fölhasználni, mennyi a fölöslegük, vagy mennyi a hiányuk s a nem szemérmes szegények segélyezéséről szóló névszerinti kimutatást kellő időben, lehetőleg a segélyezés teljesítése után azonnal juttassák el a központi tanács irodájához, nehogy egy segélyezett — bár nagyobb mérvű segélyezésre nincs rászorulva — a segélykérést s igénybevévét iparszerűleg üzze. Ezáltal az úgynevezett parazitaszegényektől megszabadul minden jótékonyági szervezet s adományait egyedül az erre szorultaknak juttathatják.

A segélyezések fél-fél évi mérlegének összeállításánál különösen megjegyzendő, hogy az illető állandó vagy csak időleges segélyre van-e rászorulva? De megállapítandók a segélyezés nagysága mellett a segélyezés időközei (naponként, hetenként, havonként vagy negyedévenként). Egészséges vagy beteges, munkaképes vagy munkaképtelen a segélyt kérő? Továbbá önhibájából sujtotta-e a szükség vagy nem? Ha családfőntartó a segélyt kérő, akkor a családtagok száma, azok kora, kereseti viszonyai is számba veendőket, — megállapítandó, hogy vannak-e a segélyezendőnek oly bűnös szenvedélyei (például alkoholizmus), melyekről való leszoktatása kívánatos, szükséges s nem-e volna célszerűbb a segélyt természetben szolgáltatni ki, mint a pénzt, melyet az illető aligha fog jó célra fordítani.

SZINHÁZ, MŰVÉSZET

Színházi műsor.

Január 22, vasárnap	d. u.: A cigánybáró.
" 22, "	este: A szent liget (Páros $\frac{3}{4}$ -os bérlet.)
" 23, hétfő:	A szabín nők elrablása, bohózat. (Páratlan $\frac{1}{3}$ bérlet.)
" 24, kedd:	A muzsikás leány, operett. (Páros $\frac{3}{4}$ -os bérlet.)
" 25, szerda:	A testőr, vígjáték. (Páratlan $\frac{3}{4}$ -os bérlet.)
" 26, csütörtök:	Karenin Anna, dráma. (Páros $\frac{1}{3}$ -os bérlet.)
" 27, péntek:	Cigányszerelm, operett. (Bemutató) (Páratlan $\frac{3}{4}$ -os bérlet.)
" 28, szombat:	Cigányszerelm, operett. (Páros $\frac{3}{4}$ -os bérlet.)
" 29, vasárnap	d. u.: A cégér, népszínmű.
" 29, "	este: Cigányszerelm, operett. Bérletszűnetben.
" 30, hétfő:	Cigányszerelm, operett. (Páratlan $\frac{1}{3}$ -os bérlet.)
" 31, kedd:	Cigányszerelm operett. (Páros $\frac{3}{4}$ -os bérlet.)
Február 1, szerda:	A sasfőlk, színmű. (Páratlan $\frac{3}{4}$ -os bérlet.)
" 2, csütörtök:	d. u.: A postás fiu és a huga.
" 2, "	este: A kis lord. (Páros $\frac{1}{3}$ bérlet.)
" 3, péntek:	A kis lord. (Páratlan $\frac{3}{4}$ bérlet.)
" 4, szombat:	Cigányszerelm, operett. (Páros $\frac{3}{4}$ -os bérlet.)
" 5, vasárnap	d. u.: Virágfakadás. — Meguntam Margitot, vígjátékok.
	este: Cigányszerelm, operett. (Páratlan $\frac{1}{3}$ -os bérlet.)

* **Liszt Ferenc.** Aprilisban lesz századik évfordulója Liszt Ferenc születésének. Berlinben előkelő művészársaság állott össze, hogy fényes hangversenynyel üljék meg a nagy napot. Gyönyörű koncert készül, amelyben közre fog működni Peruccio, Busoni, Heinemann, Goldschmid Pál, a dortmundi Musikalische Gesellschaft kétszázötven énekessel, a Blüthnerzenekar Stransky vezetése alatt. Az előkészületek most folynak a ritka hangversenyre.

* **Színészet Petrozsényben.** Hidvéghy Ernő staggioneje több heti szezonot kezdett Petrozsényben. A staggione előzőleg öt hetet töltött Désen, igen szép erkölcsi és anyagi eredménnyel.

* **Szerződötetés.** Kovács Hanna, a székesfehérvári színház szubrettje, a szegedi színházhoz szerződött.

* **Az Uránia színház** mai műsora iránt nagy az érdeklődés. A sok szép szórakoztató és tanulmányos kép közül legjobban kiemelkedik a *Bűnhődés* című, hatásos dráma, amely tíz percig köti le a néző figyelmét és tartja izgalomban a közönséget.